

KRAJOWA SEKCJA PRACOWNIÓW SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH
z siedzibą przy
Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina
ul. Okólnik 2, 00-368 Warszawa

Warszawa, 4 stycznia 2018

Hanna Stankiewicz-Jóźwicka
Przewodnicząca Krajowej Sekcji
Pracowników Szkół Artystycznych
NSZZ „Solidarność”

Sz. P.
Wanda Zwinogrodzka
Wiceminister Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

Sposób wprowadzania nowego *Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli* (wersja z dnia 18.XII.2017 r.) przekracza wszystkie dotychczasowe standardy.

Projekt Rozporządzenia z dnia 11.12.2017, z pismem przewodnim datowanym 18.12.2017 został zamieszczony w BIP na stronach MKiDN 19.12.2017.

Organizacjom związkowym wyznaczono 21 dni na konsultacje a instytucjom muzycznym 14 dni. Być może nikt nie zauważył, że **w wyznaczonym terminie na konsultacje obchodziliśmy Święta Bożego Narodzenia oraz Sylwester i Nowy Rok. W tym czasie było 7 dni ustawowo wolnych od pracy, co praktycznie uniemożliwiało opiniowanie Projektu przez instytucje muzyczne.**

Liczba błędów merytorycznych w cytowanym Projekcie jest zdumiewająca i świadczy o kompletnym niezrozumieniu specyfiki szkolnictwa muzycznego wszystkich szczebli.

W związku z powyższym Projekt opiniujemy negatywnie, wnosimy o wstrzymanie procedowania legislacyjnego Projektu i podjęcie merytorycznej dyskusji na tematy w nim poruszane.

Poniżej wymieniamy tylko kilka istotnych zagadnień dla uzasadnienia naszego tak krytycznego stanowiska.

1. Konsultowany Projekt zmienia całkowicie sytuację szkół muzycznych I i II stopnia oraz sytuację absolwentów Uczelni Muzycznych. Grozi likwidacją szkół muzycznych i zniewoleniem ich pracowników, ponieważ **Projekt Rozporządzenia** nie określa jasno, czy i na jakich zasadach nauczyciele uczący zachowają swoje kwalifikacje.

KRAJOWA SEKCJA PRACOWNIÓW SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH
z siedzibą przy
Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina
ul. Okólnik 2, 00-368 Warszawa

Zapisy § 27, pkt. 1, 2, 4 Projektu, nie precyzują, czy np. w przypadku zmiany miejsca pracy – rozwiązania umowy o pracę i nawiązania jej w nowym miejscu – uprawnienia zostaną zachowane. Ponadto, zapisy: „...mogą nadal nauczać w szkołach i placówkach artystycznych, w zakresie określonym w zwolnieniu” (§ 27, pkt. 1) i „...zachowują nabyte kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, w zakresie określonym w uznaniu” (§ 27, pkt. 2) budzą wątpliwość, w jakim rozumieniu autorzy stosują pojęcie *zakres* i czego ono dotyczy w tych konkretnych przypadkach (zakresu uprawnień, czasu obowiązywania umowy etc.).

2. Autorzy Projektu Rozporządzenia i Uzasadnienia myślą pojęcia *kierunek* i *specjalność*, Autorzy zamiennie stosują pojęcia *kierunek* / *specjalność*, mimo że w planach studiów *kierunek* jest pojęciem nadrzędnym nad pojęciem *specjalność*. W ramach tych samych kierunków uczelnie prowadzą kształcenie w różnych specjalnościach, w związku z tym nie wiadomo, jak interpretować §3 Projektu, w którym jedne specjalności zostały wymienione zbyt szczegółowo inne zaś – zupełnie pominięte. Listy specjalności szybko staną się nieaktualne, lub niepełne – gdyż zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym uczelnie mają dowolność w kwestii kształtowania planów i programów nauczania, w tym w tworzeniu nowych specjalności. Uczelnie mogą także tworzyć nowe kierunki studiów, które w przedmiotowym Rozporządzeniu nie mogły zostać ujęte. Wadą Rozporządzenia jest więc jego nadmierna szczegółowość, której przejawem jest wyszczególnianie nazw specjalności, zamiast skoncentrowania się na rzeczywistym przygotowaniu absolwenta do nauczania poszczególnych przedmiotów – określanych przez suplement dyplomu.

Skutkiem ubocznym jest radykalne ograniczenie realnej możliwości tworzenia nowego kierunku studiów bądź specjalności, bowiem absolwenci nowo tworzonych studiów będą pozbawieni jednego z istotnych uprawnień, jakim jest możliwość uprawiania zawodu nauczyciela. To stoi w sprzeczności z ideą elastyczności polskiej nauki i edukacji, stanowiącą jeden z celów kształcenia i prowadzenia badań w Unii Europejskiej.

3. Wymogi kwalifikacyjne do zajmowania stanowiska nauczyciela w placówce doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych są niewspółmiernie niskie w porównaniu z tymi, które mają spełniać nauczyciele w szkołach artystycznych. Nie zostało też określone, jakiego rodzaju „placówki doskonalenia nauczycieli” mają na myśli autorzy. W związku z tym nie wiadomo, jakie mają być zadania i kompetencje tych placówek i zatrudnianych tam nauczycieli.

- Regulamin odbiera też bezrefleksyjnie możliwość uczenia w szkołach muzycznych I stopnia fortepianu dodatkowego oraz akompaniowania na fortepianie absolwentom: kierunku *instrumentalistyka* – w specjalnościach *gra na organach*, *pedagogika instrumentalna* – *organy*, *gra na klawesynie*, *pedagogika instrumentalna* – *klawesyn*, oraz kierunku/ specjalności *muzyka kościelna*, pominięto absolwentów specjalności *rytmika*. Nie ma uzasadnienia w planach studiów w/w specjalności dla wprowadzenia takich ograniczeń. Dla organistów, klawesynistów i studentów muzyki kościelnej fortepian jest w planach studiów drugim, obowiązkowym instrumentem i poziom ich zaawansowania pianistycznego znacznie przewyższa ten, jaki wymagany jest od pozostałych instrumentalistów, w ramach tzw. „forte pianu dodatkowego”. Dla studentów rytmiki fortepian jest instrumentem głównym, a ich kompetencje do prowadzenia w/w przedmiotów potwierdzają w

KRAJOWA SEKCJA PRACOWNIÓW SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH
z siedzibą przy
Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina
ul. Okólnik 2, 00-368 Warszawa

planach studiów dodatkowo przedmioty takie jak: *fortepian z nauką akompaniamentu i improwizacja fortepianowa z metodyką*.

4. Uczelnie artystyczne przyjmują kandydatów na podstawie egzaminów wstępnych weryfikujących umiejętności zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, gdzie zapisano, że kandydat na studia powinien posiadać świadectwo maturalne. Wprowadzenie w **Projekcie Rozporządzenia** zapisu o obowiązkowym posiadaniu dyplomu ukończenia szkoły muzycznej II st. sygnalizuje brak zaufania do procesu rekrutacyjnego i dydaktycznego w uczelniach artystycznych w Polsce. Środowisko akademickie nie akceptuje zapisu o obowiązku legitymowania się dyplomem ukończenia średniej szkoły muzycznej (II st.), oprócz ukończenia wyższej uczelni artystycznej na poziomie studiów II st. Podważa to autorytet wszystkich uczelni muzycznych w Polsce. Zapis ten jest niezgodny z regulacjami art. 169 pkt 1, 3, 4 – Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, gdzie wyraźnie się mówi, że jedynym dokumentem uprawniającym do przyjęcia na studia są wyniki egzaminu maturalnego. Wszystkie uczelnie muzyczne przeprowadzają konkursowe egzaminy wstępne (do czego mają prawo zgodnie z zapisami Ustawy), w celu sprawdzenia uzdolnień artystycznych oraz poziomu zaawansowania artystycznego kandydatów na studia. W regulaminach rekrutacyjnych jest zapis, że kandydat powinien się legitymować wiedzą i umiejętnościami na poziomie absolwenta średniej szkoły muzycznej (II st.). Jest to podstawowy warunek wymagany podczas egzaminów wstępnych.

Podsumowując, trudno oprzeć się wrażeniu, iż proponowany kształt Rozporządzenia wprowadzi wielki zamęt w funkcjonowaniu szkolnictwa muzycznego wszystkich szczebli. Najbardziej jednak "uderzy" w szkolnictwo muzyczne I st. w konsekwencji powodując likwidację wielu szkół, co niestety wydaje się być jednym z głównych celów podejmowanych zmian. Departament Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej powinien stać na straży równych szans w dostępie dzieci i młodzieży do profesjonalnych szkół muzycznych (nie ognisk muzycznych!!) i rozumieć wartość wychowania przez sztukę. Tymczasem mamy do czynienia z wyrażaną przy każdej okazji chęcią działań destrukcyjnych w stosunku do funkcjonowania gęstej sieci szkolnictwa muzycznego. Nakłady na edukację muzyczną nie są marnotrawieniem funduszy lecz oprócz celu głównego, są także przygotowaniem przyszłych odbiorców muzyki. Niewątpliwie stanowią także wartość z socjologicznego punktu widzenia i może warto by podjąć jakieś w tym kierunku badania. **Dążenie do elitaryzmu szkół muzycznych poprzez ograniczenie do nich dostępu jest błędnym założeniem: Muzyka jest elitarna swą istotą i jej profesjonalne udostępnianie nie pozbawia jej tej cechy.**

Organizacje związkowe, stanowiące reprezentację naszych środowisk, zwracają się z prośbą o podjęcie działań w celu umożliwienia wspólnego, merytorycznego poszukiwania oczekiwanych przez środowisko rozwiązań na rzecz dobra wspólnego. Jesteśmy gotowi do rzetelnej współpracy, merytorycznie przygotowani i deklarujemy chęć aktywnego uczestnictwa w tych pracach na każdym szczeblu.